

Διαπραγμάτευση για την αξιολόγηση των ακριβών φαρμάκων. Η συνταγογράφηση σε μια νέα εποχή

Δημήτριος Κούβελας MD, BPharm, FRCGP, PhD
Καθηγητής & Διευθυντής Εργαστηρίου
Κλινικής Φαρμακολογίας, Τμήμα Ιατρικής, ΑΠΘ

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ 1/2

Τα ιατρικά λάθη σκοτώνουν 44,000 με 98,000 (μέσος όρος 71,000) στα νοσοκομεία κάθε χρόνο (National Institute of Medicine, US)

1 στους 500 που εισάγονται πεθαίνουν από ιατρικό λάθος

Στις αεροπορικές πτήσεις 1:8000000 πτήσεις

Το πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη γνώσης...

ξέρουμε ήδη πολύ περισσότερα από αυτά που ίσως μας χρειαστούν

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ 2/2

η σύγχρονη γνώση μειώνεται με την ηλικία
το πιο πρόσφατο έτος αποφοίτησεως συσχετίστηκε με τη
σωστή αντιϋπερτασική αγωγή

JAMA, 1991; 266: 1103-7.

η μεγάλη ηλικία συσχετίστηκε με λανθασμένη
αντιμικροβιακή αγωγή

Arch Pediatr Adolesc Med 1998; 152: 349-352.

ΤΕΛΙΚΑ;

Το 1994 το 27% των ιατρών πίστευε ότι η ασπιρίνη δεν έχει θετική επίδραση στο έμφραγμα (1988)

Σημαντικές διαφορές στη θεραπεία, διαγνωστικά τεστ

(Jama, 2000)

Βασικά Προβλήματα της Φαρμακευτικής Δαπάνης

Εν τοις πράγμασι επιλογή φαρμάκου

- Κουτουρού
- Όπως ξέρουμε (*βλέπε παραπάνω*)
- Ρωτάμε έναν που ξέρει (*βλέπε παραπάνω*)
- Ακολουθούμε το πρωτόκολλο της κλινικής! (*βλέπε παραπάνω*)
- Ακολουθούμε συγκεκριμένη καταγραμμένη οδηγία με ελαστική επιλογή ανά ουσία !!!
- Με όρους Τεκμηριωμένης Ιατρικής
- Όπως πρέπει!!!

Τυπικές Παράμετροι του Φαρμάκου

- Αποτελεσματικότητα (Efficacy [0,5])
- Ασφάλεια (Safety – Tolerance [0,3])
- Καταλληλότητα - βολή (Convenience [0,1])
- Τιμή (Price [0,1])
- **Κριτήρια Parish**

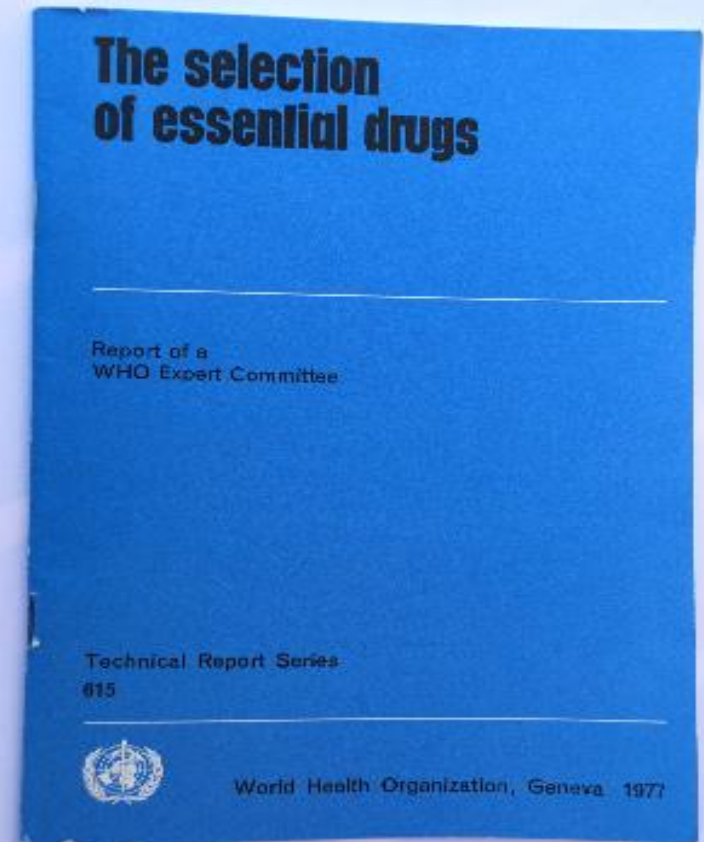
ΠΩΣ ?

Γιατί συστηματική αξιολόγηση?

- Η **αξιολόγηση** είναι ουσιώδης και αναγκαία διαδικασία για την επιλογή της **καταλληλότερης μεθόδου** πρόληψης, διάγνωσης και θεραπείας.
- Παραδοσιακά **γίνεται από τον Ιατρό** για τον κάθε ένα ασθενή ξεχωριστά.
- Σήμερα, το κόστος της υγείας καλύπτεται από τον ασφαλιστικό φορέα και επιπλέον, οι επιλογές αυξάνουν εκθετικά σε ποσότητα και τιμή, χωρίς αποδεδειγμένη προστιθέμενη αξία
- Η **κεντρική** λοιπόν αξιολόγηση με **ευθύνη της πολιτείας** είναι πραγματική ανάγκη του συστήματος υγείας
- Όχι μόνο για οικονομικούς, αλλά κυρίως για **ουσιαστικούς λόγους** ποιότητας της μεθόδου ή του προϊόντος

**Πρότυπος Κατάλογος
Βασικών Φαρμάκων
του Παγκόσμιου Οργανισμού
Υγείας**

**(WHO Model List of Essential
Medicines)**

**World Health
Organization**

Ορισμός των ουσιωδών φαρμάκων

Ως Ουσιώδη (Essential) ορίζονται τα φάρμακα που ικανοποιούν τις ανάγκες υγειονομικής περίθαλψης της πλειοψηφίας του πληθυσμού,

Συνεπώς θα πρέπει να είναι προσβάσιμα:

- ✓ Οποιαδήποτε στιγμή,
- ✓ Σε επαρκείς ποσότητες,
- ✓ Στις κατάλληλες περιεκτικότητες
- ✓ Και σε προσιτή τιμή

Annex 1

19th WHO Model List of Essential Medicines (April 2015)

Essential Medicines WHO Model List

19th edition

2. MEDICINES FOR PAIN AND PALLIATIVE CARE

2.1 Non-opioids and non-steroidal anti-inflammatory medicines (NSAIDs)

acetylsalicylic acid	Suppository: 50 mg to 150 mg. Tablet: 100 mg to 500 mg.
ibuprofen ^a	Oral liquid: 200 mg/5 mL. Tablet: <u>200 mg; 400 mg; 600 mg.</u> ^a Not in children less than 3 months.
paracetamol*	Oral liquid: 125 mg/5 mL. Suppository: 100 mg. Tablet: 100 mg to 500 mg. * <u>Not recommended for anti-inflammatory use</u> due to lack of proven benefit to that effect.

KLOKA LISTAN

2018

Stockholms läns läkemedelskommitte
Stockholms läns landsting

I första hand

paracetamol

⇒ Paracetamol ..., Akvedon, Pamol, Panodil, Paracut

Ibuprofen

⇒ Ibuprofen ..., Brufen, Ibumax, Ibumetin, Ipren

I andra hand

naproxen

⇒ Naproxen ..., Alproxen, Pronaxen
För barn över 12 år eller som väger >50 kg

I tredje hand – vid otillräcklig effekt

The background is a faded, light-colored image of an ancient Egyptian medical papyrus. It features a central figure, likely a deity or a personification of health, with a large, prominent eye. The figure is surrounded by various hieroglyphs and symbols, including what appears to be a staff with a snake, a lotus flower, and other medical-related icons. The overall style is that of an ancient stone relief or papyrus drawing.

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ/ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ
ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ**

Mission impossible ???

Φάσεις αξιολόγησης/διαπραγμάτευσης

- Φαρμακοεπιδημιολογική Εκτίμηση
- Ποσόστωση και στρατηγική κατανομή
- Αξιολόγηση φαρμάκου σε επίπεδα
  - Προκλινική και Κλινική αξιολόγηση
  - Επιλογή πληθυσμού/κατανομή (inclusion/exclusion criteria)
  - Επιλογή δόσεων/σχημάτων κλπ
  - Ισχύς μελέτης
  - Comparator/s
  - Τελικά και διάμεσα σημεία ελέγχου/βιοδείκτες/επίπτωση
  - Τελική ποσόστωση έγκρισης, Divergent opinion
- Οικονομική αξιολόγηση
  - Επίδραση στον προϋπολογισμό
  - Εκτίμηση κόστους-αποτελεσματικότητας
  - Ειδικά μοντέλα
- Διαπραγμάτευση
  - Συμφωνίες όγκου-τιμής
  - Συμφωνίες κλειστού τύπου (ΑΜΚΑ, ICD10, ATC)
  - Προσφορές κ.ά.

ΜΕΤΕΓΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

ΦΑΣΗ ΙΙΙ-ΙV

- Μελέτες πληθυσμών
  - Αναδρομικές
  - Προοπτικές
- RCTs
- Ανασκοπήσεις
  - Συστηματικές ανασκοπήσεις
- Μεταanalύσεις
- Στοιχεία ρυθμιστικών αρχών!

Μεταφορά της μελέτης σε άτομα ή πληθυσμούς

- Θαλιδομίδη
- Διαιθυλστυλβιστρόλη
- Νιοxx – COX2 ?
- Ασπιρίνη
- Αντικαρκινικά
- Τροποποιητικά της νόσου
- Φυτοθεραπευτικά
- Εναλλακτικά
- Εκτός ένδειξης
- Κατ' εξαίρεσιν
- Πρώιμη πρόσβαση

Υπάρχουν χιλιάδες λόγοι για να μην κάνουμε κάτι,

(είναι νωρίς, τι θα πουν οι άλλοι, ας διαμορφωθεί ένα κλίμα πρώτα, εγώ θα βγάλω το φίδι από την τρύπα, δεν είμαι πολιτικός, εγώ κοιτάω τη δουλειά μου...)

Ένας μόνον για να το κάνουμε...

γιατί πρέπει!

F.M. Cornford 1908

Ερωτήσεις & Απαντήσεις

Αν δεν γίνονται «ηλίθιες» ερωτήσεις
Παραμένουμε ηλίθιοι!!!

Alban Feinstein